

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

БЪЛГАРИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ТРУДОВ ПАЗАР

РЕАЛИЗАЦИЯ И РИСКОВЕ

проф. д.с.н. Теменуга Ракаджийска

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

МИГРАЦИЯТА КАТО СОЦИАЛНО ЯВЛЕНИЕ

**Най-краткото дефиниране на миграцията се
свежда до
преселнически движения на индивиди и групи,
но миграцията е комплексно явление!**

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА

“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

5 милиона европейци
(2,2% от работната сила на ЕС)
живеят в страни, различни от тяхната.
Над **1.2 млн.** българи живеят зад граница.
Българите представляват около
4% от всички мобилни потоци в ЕС.

Източник: Мирчев, М., 2010. Емиграцията: опит за демографско и национално самоубийство, С.

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

ИНДИКАТОРИ ЗА ИМИГРАНТСКАТА ИНТЕГРАЦИЯ

Таблица 1. Различия в коефициента на икономическа активност по граждански статус за 2009 г. (%)

Страна		Възрастови групи		
		20 -64	25-54	55-64
ЕС-27	Население общо	75	85	49
	Имигранти	75	80	53
	Имигранти, родени в ЕС	78	85	51
Белгия	Население общо	73	86	37
	Имигранти	65	74	37
	Имигранти, родени в ЕС	68	81	36
	Население общо	76	89	41
	Имигранти	69	80	45
	Имигранти, родени в ЕС	71	86	41
	Население общо	67	77	37
	Имигранти	74	77	54
	Имигранти, родени в ЕС	75	78	44

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

Таблица 1. Различия в коефициента на икономическа активност по граждански статус за 2009 г. (%)
-продължение

Кипър	Население общо	80	87	58
	Имигранти	79	84	49
	Имигранти, родени в ЕС	80	86	35
Германия	Население общо	80	87	61
	Имигранти	74	79	57
	Имигранти, родени в ЕС	78	85	61
	Население общо	78	88	42
	Имигранти	73	79	47
	Имигранти, родени в ЕС	75	84	49
	Население общо	79	85	60
	Имигранти	75	79	60
	Имигранти, родени в ЕС	82	87	60

Източник: Indicators of Immigrant Integration. A Pilot Study. 2011. Eurostat. .EC

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

Таблица 2. Различия в коефициента на заетост за 2009 г. в ЕС по граждански статус. (%)

Страна		Възрастови групи		
		20 -64	25-54	55-64
ЕС-27	Население общо	69	78	46
	Имигранти	65	69	47
	Имигранти, родени в ЕС	70	76	47

Източник: Indicators of Immigrant Integration. A Pilot Study. 2011. Eurostat. .ЕС

Таблица 3. Различия в коефициента на заети със свръхквалификация по граждански статус в ЕС за 2009 г. (%)

Страна		Възрастови групи		
		20 -64	25-54	55-64
ЕС-27	Население общо	21	21	17
	Имигранти	33	33	28
	Имигранти, родени в ЕС	28	28	23

Източник: Indicators of Immigrant Integration. A Pilot Study. 2011. Eurostat. .ЕС

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

Таблица 4. Различия в коефициента на безработица в ЕС по граждански статус за 2009 г. (%)

Страна	Граждански статус		
	Население общо	Имигранти	Имигранти, родени в ЕС
ЕС-27	9	14	10
Белгия	8	16	9
Германия	8	13	9
Франция	9	14	8
Италия	8	11	11
Кипър	5	8	8
Австрия	4	9	7
Великобритания	7	8	5

Източник: Indicators of Immigrant Integration. A Pilot Study. 2011. Eurostat. .EC

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

Таблица 5. Различия в дела на самонаетите от всички заети в ЕС по граждански статус за 2009 г. (%)

ЕС-27	Население общо	15
	Имигранти	12
	Имигранти, родени в ЕС	14

Източник: Indicators of Immigrant Integration. A Pilot Study. 2011. Eurostat. Ststistical Books . Migrants in Europe. A statistical Portrait of the Firs and Second Generation. 2011= Luxemburg. Publication Office of the EU.

Таблица 6. Различия в дела на висшистите в ЕС по граждански статус за 2009 г. (%)

Страна		Възрастови групи		
		20 -64	25-54	55-64
ЕС-27	Население общо	24	27	19
	Имигранти	24	25	22
	Имигранти, родени в ЕС	26	29	22

Източник: Indicators of Immigrant Integration. A Pilot Study. 2011. Eurostat. Ststistical Books. Migrants in Europe. A statistical Portrait of the Firs and Second Generation. 2011= Luxemburg. Publication Office of the EU.

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

Таблица 7. Различия в съотношението между собственици и несобственици в ЕС по граждански статус за 2009 г.

ЕС-27	Население общо	2.3
	Имигранти	0.8
	Имигранти, родени в ЕС	1.0

Източник: Indicators of Immigrant Integration. A Pilot Study. 2011. Eurostat. Statistical Books. Migrants in Europe. A statistical Portrait of the First and Second Generation. 2011= Luxembourg. Publication Office of the EU.

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

ПОЛИТИКАТА НА ЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА МОБИЛНОСТТА И ИНТЕГРАЦИЯТА НА МИГРАНТИТЕ

Европейският парламент призовава правителствата на страните членки на Европейския съюз:

- да не ограничават достъпа на българските и румънските граждани до националните пазари на труда в Съюза;
- да признават професионалните квалификации;
- да осигуряват свободен достъп до информация;
- да провеждат анти-дискриминационна политика по отношение на имигрантите;
- да им предоставят избирателни права;
- да проявяват солидарност;
- да отменят тежките необосновани административни процедури за издаване на разрешителни за престой и работа;

Източник: <http://www.europarl.bg/view/bg/media/press-releases/pr-2012/pr-2012-May/pr-2012-May-5.html>

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

Оценката на Европейската комисия за приносът на българските и румънските имигранти

Приносът макар и минимален е *положителен*, за сектори и професии с традиционен дефицит на работна ръка:

- строителството;
- домашните услуги;
- ресторантьорството;
- земеделието.

В процентно изражение българските и румънските имигранти съставляват едва 0,6% от общия брой на населението в останалите 25 държави от ЕС, затова и заключението на експертите е,

че трудовият пазар в ЕС не губи от тяхното присъствие.

Според доклада на ЕК няма данни мобилните граждани в рамките на ЕС да са се възползвали прекомерно от социалните помощи в съответните страни.

Източник: http://www.oprograma.gov.bg/eng/Lifestyle/Bulgaria_EU/Pages/150512_bg_EU_labour_market.aspx

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

Най-голям абсолютен брой български мигранти според различните изследвания и източници (официални и неофициални) са отчетени в:

Испания - от 169 000 до 300 000;

Гърция - от 120 000 до 300 000;

Великобритания - от 110 000 до 170 000;

Германия - от 53984 до 80 000;

Италия - от 51 000 до 120 000;

Кипър - от 70 000 до 100 000;

Белгия - от 7000 до 17 700.

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

ЦЕЛ НА ЕК:

Да се постигне
действителен
европейски пазар на труда!

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

ЦЕЛ НА ЕК

Генерална конференция за политиката по заетостта под надслов
„Работа за Европа. Политики по заетостта”,
организира ЕК на 6 и 7 септември 2012 г.

Основни теми:

Изграждане на динамичен европейски пазар на труда:
преход, човешки капитал, инвестиции, *мобилност*;

Влиянието на кризата върху заетостта:

национални програми, заплащане, безработица;

Сектори с висок потенциал за разкриване на нови качествени работни места
- зелена икономика, информационни и комуникационни технологии;

Политики за заетост през целия жизнен цикъл, младите, жените
и работен живот в баланс, активно остаряване.

Път към пълна заетост:

гарантирана работа, социална икономика, благосъстояние чрез работа.

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

„PLUGGING THE SKILLS GAP THE CLOCK IS TICKING”

доклад на BUSINESSEUROPE .

Основни препоръки, които отправя BUSINESSEUROPE:

Въвеждане на нови форми на договорни отношения между работници и работодатели, позволяващи по-голяма гъвкавост на наемането на работна сила;

Подобряване на системите за договаряне на работните заплати;

Преминаване към по-активни политики на трудовия пазар, успоредно с реформи на системите за социално осигуряване;

Актуализиране на уменията на работната сила с цел покриване изискванията на пазара на труда;

Разработване на инструменти за валидиране на знания и умения, придобити по неформален път;

Подобряване качеството и приложимостта на квалификационните курсове, в т.ч. качеството на преподавателите;

Създаване на класация на университетите на база пригодността на студентите за ефективно включване в трудовия пазар;

Намаляване на бюрокрацията с цел насърчаване на предприятията за предоставяне на места за стажуване;

Стимули за увеличаване привлекателността на професионалното образование и обучение, и др.

Източник: http://www.competencemap.bg/language/bg/ftp/document/Plugging_the_skills_gap_clock_is_ticking.pdf

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

ДВОЙНИЯТ СТАНДАРТ Е ФАКТ!

Българските емигранти са третиранни като
емигранти от трети страни, извън рамките
на ЕС.

Метин Казак

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

Migrant Integration Policy Index - MIPEX

Таблица 9. Достъп до трудовите пазари според MIPEX:

страна	2007	2010
Швеция	100	100
Италия	85	69
Белгия	75	53
Великобритания	60	55
Германия	50	77
Франция	50	49
Австрия	45	56
Кипър	40	21

Източник: Migrant Integration Policy Index, British Council and Migration Policy Group, September 2007 at www.integrationindex.eu

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

ЗАЩО БЪЛГАРИТЕ НАПУСКАТ БЪЛГАРИЯ ?

Летище София, заминаващи. СНИМКА: ГЕРГАНА ВУТОВА

**СПОРЕД ЕДИН ВИЦ,
ИМА 2 ИЗХОДА ОТ КРИЗАТА В БЪЛГАРИЯ:
ТЕРМИНАЛ 1 И ТЕРМИНАЛ 2.**

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

Вътрешните причини

Икономическата ситуация:

- Слаба конкурентоспособност;
- Ниско заплащане;
- Спад в заетостта ;
- Висока безработица;

Демографска криза:

- Липса на възможност на намиране на брачен партньор;
- Неефективна социална политика за репродуктивност;

Занижени характеристики на социалната среда:

- Ниска гражданска и мениджърска култура;
- Повишено ниво на престъпност;
- Липса на мотивационни ценности, водещи до силна идентичност с българската държава.

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

Външни причини

- **Политики по привличане (pull migration);**
- **По-добри условия на труд и живот;**
- **Ефективни социални политики.**

„Искам да живея в уредена държава, каквато нашата не е.” - пише
Bobo

форумист на вестник “24 часа”

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

„Просто не искам повече да живея в България”

Защо заминавате /2/?

Просто не желая да живея повече в България (в %)	2007	2011
Изобщо не е важна	25,5	12,3
Не особено важна	6,8	10,2
Нито важна, нито маловажна	27,7	23,9
Важна	20,9	26,4
Много важна	19,1	27,1
Общо	100,0	100,0

Източник http://www.employment.gov.bg/BulgariaAndEurope/Pages/180511_emigranti.aspx

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА

Европейски социален фонд

РЕАЛИЗАЦИЯ НА БЪЛГАРСКИТЕ ИМИГРАНТИ
“Инвестира със сигурно бъдеще”

ПОТОЦИ МИГРАНТИ ПО ЮРИДИЧЕСКИ СТАТУТ

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

Българите **не се нуждаят** от разрешение за работа в::

*Гърция, Дания, Естония, Исландия, Испания, Италия,
Кипър, Латвия, Литва, Полша, Португалия, Румъния,
Словакия, Словения, Унгария, Финландия, Чехия, Швеция.*

Разрешение за работа **се изисква** в:

*Австрия, Белгия, Ирландия, Люксембург, Малта,
Холандия, Великобритания и Франция*

Германия въведе редица облекчения
за достъпа на българи до нейния трудов пазар,
но все още напълно свободен режим за работа няма.

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

БЪЛГАРСКИТЕ ЛЕГАЛНИ МИГРАНТИ СЕ РЕАЛИЗИРАТ СРАВНИТЕЛНО ДОБРЕ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ПАЗАРИ НА ТРУДА.

РАСТЕ БРОЯТ НА ТРАЙНИТЕ ЕМИГРАНТИ.

(през 2011 г. делът им е 9% от трудоспособното население на страната при 4.7% за 2007 г.)

(Циркулиращите емигранти през 2011 г. са около 650 000 - 15% от трудоспособното население.)

УВЕЛИЧАВА СЕ ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТТА НА ПРЕСТОЯ ЗАД ГРАНИЦА.

(от 13 месеца през 2007 г. на 18 месеца през 2011 г., по данни на посоченото изследване на българската диаспора в Западна Европа)

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

През 2009 г. трансферите към страната са на стойност

717,7 млн. евро,

през 2010 г. близките на имигрантите са получили

718 млн. евро,

а през 2011 –

770,1 млн. евро

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

Таблица 10. Относителен дял на интервюираните българи във Великобритания при проучване на COMPAS по размер на месечното трудово възнаграждение (%)

Британски лири	2005	2009
Под 600	6.8	8.3
601 - 1000	24.3	27.1
1001 - 1500	45.9	39.6
Над 1500	23.0	25.0

Източник: Изследване на COMPAS

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

Различните изследвания показват, че за голяма част от българските имигранти трудовата реализация протича в *секторите с преобладаващи нискоквалифицирани работни места:*

хотели и ресторантьорство;

строителство;

домашни помощници;

транспорт;

търговия;

селско стопанство - основно земеделие;

самонаети на надомна работа.

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО СА ИЗПРАВЕНИ БЪЛГАРСКИТЕ ИМИГРАНТИ

- езикови бариери (липса на подходящи консултантски услуги и трудова защита);
  - „межкултурни шокове”;
    - свръхквалификация;
    - дискриминация;
    - нелегална заетост;
  - непризнаване на българските дипломи и квалификация;
  - негативни обществени нагласи и обвинения в нелоялна конкуренция;
- значителни разходи за получаване на разрешителни за престой и работа;
  - лоши условия на труд основно при имигрантите с нелегален статут;
  - безпокойство относно ползването на социалните услуги;
  - разделени семейства.

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

ПОЗИТИВИ ОТ ЕМИГРАЦИЯТА ЗА СТРАНАТА

- **ВНОСИТЕЛ НА СВЕЖИ ПАРИ В ИКОНОМИКАТА;**
- **ПОНИЖАВА НИВАТА НА АБСОЛЮТНАТА И ОТНОСИТЕЛНАТА БЕДНОСТ;**
- **ОСЪЩЕСТВЯВА ТРАНСФЕР НА ТРУДОВА, СОЦИАЛНА И ГРАЖДАНСКА КУЛТУРА;**
- **АБСОРБИРА ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛНИ ШОКОВЕ;**
- **СЪЗДАВА БИЗНЕС, ПОЛИТИЧЕСКИ И ГРАЖДАНСКИ ЛОБИТА.**

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

НЕГАТИВИ ОТ ЕМИГРАЦИЯТА ЗА СТРАНАТА

- ИЗТОЧВА ЧОВЕШКИ РЕСУРС И С ТОВА НАПРАВЕНИТЕ В НЕГО ИНВЕСТИЦИИ;
- ПРОМЕНЯ ПРОФЕСИОНАЛНАТА СТРУКТУРА - НАМАЛЯВА КВАЛИФИЦИРАНАТА РАБОТНА РЪКА;
- ГЕНЕРИРА ДОПЪЛНИТЕЛНО ОТРИЦАТЕЛЕН ПРИРАСТ, Т.Е. ЗАДЪЛБОЧАВА ДЕМОГРАФСКАТА КРИЗА.

Европейски съюз

ПОДКРЕПА ЗА ДОСТОЕН ТРУД
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА
“Инвестира във вашето бъдеще”

Европейски социален фонд

НА СЛУКА!

БЛАГОДАРЯ ВИ ЗА ВНИМАНИЕТО!